

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
SUNUŞ	9
GİRİŞ	17
AHMET ÇAKIR.....	19
AKIN SEL	25
ARIF KIZILYALIN	29
ATILLA GÖKÇE	35
BAĞIŞ ERTEN	39
BİLAL MEŞE	45
BURCU KAPU.....	49
CAN UYGUÇ	55
CEM ŞENGÜL	59
CENGİZ TOKGÖZ	63
EMRE TİLEV	67
ERCAN GÜVEN	71
ERDOĞAN AKPINAR	77
ERGİN ASLAN	81
ESAT YILMAER.....	87
FAİK KAPTAN.....	93
FERAN TEZCAN	97
GÜLENGÜL ALTINSAY.....	103
GÜNTEKİN ONAY	107
GÜRCAN BİLGİÇ	111
İ. Hayri Ülgen	115
İHSAN TOPALOĞLU	119

İLKER YASİN	123
MEHMET ARSLAN.....	129
MERİÇ ENERCAN.....	133
MURAT AĞCA	137
MUSTAFA SAPMAZ	145
NACİ ARKAN.....	151
OĞUZ TONGSİR	157
ORHAN AYHAN	163
ORHAN CAN.....	169
ÖZGÜR SANCAR	173
ŞANSAL BÜYÜKA.....	177
TURGAY DEMİR.....	183

ÖNSÖZ

Spor, uzun yıllar boyunca yalnızca bir müsabaka alanı, bir rekabet sahnesi ya da bir eğlence biçimi olarak görüldü. Oysa sahaya biraz daha yakından bakanlar bilir ki her maç bir anlatıdır; her skor bir sonuçtan çok daha fazlasıdır; her kalem darbesi ise tarihe düşülen bir nottur. Bu kitabı elinize aldığınızda, yalnızca bir spor yazıları derlemesiyle değil, Türkiye’de spor gazeteciliğinin hafızasıyla yüz yüze geliyorsunuz.

Prof. Dr. Suat Gezgin’in çalışmaları, yıllar boyunca bize sporun yalnızca oynanmadığını, aynı zamanda yazıldığını, tartışıldığını, yorumlandığını ve anlamlandırıldığını hatırlattı. Onun analitik vizyonu, sahayı yalnızca betimlemekle yetinmedi; oyunun ardındaki kültürü, medyanın rolünü ve gazetecinin sorumluluğunu görünür kıldı. Bu kitap da tam olarak bu mirasın bir uzantısı oldu.

Bu sayfalarda yer alan her spor yazarı, kendi döneminin ruhunu, dilini ve etik duruşunu temsil ediyor. Kimi zaman tribünden yükselen bir çığlık gibi, kimi zaman sakince kurulmuş bir cümle gibi... Hepsi birlikte, Türkiye’de spor yazarlığının çok katmanlı bir panoramasını oluşturuyor. Suat Gezgin’in titiz küratörlüğü sayesinde, bu metinler yalnızca geçmişin bir arşivi değil, bugüne ve geleceğe uzanan bir düşünsel köprü hâline geliyor.

Dijital çağda hızın, anlık yorumun ve yüzeyselliğin baskın olduğu bir medya ortamında, bu kitap bize durup düşünmeyi, satır aralarını okumayı ve gazeteciliğin temel değerlerini

hatırlamayı öneriyor. Çünkü iyi gazetecilik, sadece haber vermek değil, anlam üretmektir.

Okuyucuya düşen ise bu yolculuğa açık bir zihinle eşlik etmek... Skorun ötesine bakmak, oyunun çerçevesini sorgulamak ve sporun toplumsal belleğimizdeki yerini yeniden düşünmektir.

Prof. Dr. Atilla Girgin

SUNUŞ

Ülkemizde sporun hak ettiği konuma yükselmesinde okulların, tesislerin, stadyumların, antrenörlerin ve kullanılan malzemelerin yanı sıra, bu alanda yapılan araştırmaların ve kitapların da büyük önem taşıdığına inanıyorum. Bunun yanı sıra bir spor dalı olarak futbolun gelişimi için bir başka önemli ayrıntı da spor kulüplerimizin kütüphanelerini inşa etmektir. Öğreten ve öğrenenleri bu kütüphanelerin çatısı altında eğitim ortak paydasında buluşturabilirsek, işte o zaman önemli bir adım atmış sayılırız. Bu bağlamda, değerli hocam Prof. Dr. Suat Gezgin müthiş bir eser için var gücüyle çalışmış, alanında uzman kişilerin görüşleriyle harmanlanan özenli bir eseri ülkemize armağan etmiştir. Suat Hoca bir gazeteci, araştırmacı, akademisyen en önemlisi bir iletişim uzmanıdır. Donanımlarını, yeteneklerini, saymakla bitiremeyeceğim kıymetli bir dosttur. İklimi soğuk bir memleketin sıcacık yürekli bir insanıdır o. Yüreği Erzurum'un bembeyaz zirveleri gibidir. Eşsiz ve temiz... Akademiye bir ömür adayan ve ortaya koyduğu eserlerle bilimsel alanda önemli bir boşluğu dolduran kıymetli hocam, yeni eseri için benden önsöz yazmamı istediğinde çok duygulandım ve bu nazik teklifinden dolayı büyük bir onur duydum. Çünkü bu muteber bilim insanının, futbola yıllarını vermiş, gol kralı olmuş ve milli formayı defalarca giymiş bir futbol adamının hikâyesinin farkında olması, şahımdan öte, formamda taşıdığım milli gururun daha da yücelmesini sağlamıştır. Yaptığım spor yorumları, eğitici futbol

sohbetlerimiz, yılın yazarı ve yılın sporcusu seçilmem gibi sayısız unvanla taçlandırılmış olmama şahit olmuş olacak ki bu önsöz yazma görevini şahsıma tevdi etmiştir.

Kitabın sayfalarını çevirdiğinizde spor tarihinin gizemini bir film gibi izleyeceksiniz. Orada bulunan her isim, yazılan her yazı, söylenen her söz, sizleri sporun esrarengiz dünyasında gezintiye çıkaracaktır. Tabii bununla da bitmeyecek; bu akademik metinler sayesinde “spor” kavramı ve olgusu eksik ve yanlış birçok tanımlamadan kurtulacak, “farklı renklerin dostça mücadelesi” ilkesine uygun bir tanıma kavuşacaktır. Şunu da eklemek isterim ki spor bilgisi ve spor eğitiminin Milli Eğitim Bakanlığı eliyle ilkokullarda verilmesi, ülkemizde kardeşlik bağlarını daha sağlamlaştırarak ve pekiştirecektir. Unutulmamalıdır ki spor yalnızca bir beden eğitimi değil, ruh ve akıl sağlığıyla da yakından ilgilidir. Gerginliğin olmadığı, ruhlarımızın ve bedenimizin stresten arındığı mutlu bir yaşam alanıdır.

Son yıllarda “futbol” ve “şiddet” kavramlarının yan yana getirilmesi hususunu üzüntüyle takip etmekteyiz. Spor şiddet doğurmaz; aksine, şiddeti bertaraf eder. Sporcunun rengi, dili, dini ne olursa olsun farklı renk skalasında tek renk yaratır; bu renk insanın insana saygısıdır. Türkiye’de yazdığı yazılarla genç nesillere örnek olan bilinçli, birleştirici yazarları ve spor gazetecilerini özlemle anarken günümüzde bu yazarlara hasret kaldığımızı da ifade etmek isterim.

Gazeteciliğin “kalite” olarak tanımlandığı o yıllarda, gazeteciler de parlayan birer yıldız konumundaydılar. Bu vesileyle yazdıkları yazılarla gökyüzümüzü aydınlatıyorlardı. Eski bir golcü ve gol kralı olarak ifade etmek isterim ki golün güzeli yoktur. Gol, goldür. İster tesadüfen ayağına çarpsın gol olsun, ister on bir kişiyi geçip gol olsun. Golün güzeli, taraftara hayal ettiği o güzel ânı yaşatmaktır sadece. Değerli hocam da

SUNUŞ

bu eseriyle en güzel golü atmıŐtır. Prof. Dr. Suat Gezgin hocamın araŐtırarak ve çok değerli isimleri bir araya getirerek sporun ve spor insanlarının yaŐamlarını hikâyeleŐtirmesi, takdire Őayan bir davranıŐ olmuŐtur. Ülkemiz ve Türk sporu açısından büyük önem taŐıyan bu eserde önsözü bana vermiş olmasından duyduğum memnuniyeti ve mutluluğu bir kez daha vurgulamak isterim.

Esen kalımız.

İ. Hayri Ülgen

Bu kitap, spor yazılarının yalnızca dönemsel birer gazetecilik ürünü değil, Türkiye’de spor gazeteciliğinin entelektüel ve etik belleğini inşa eden metinler olduğu varsayımından hareketle, bilinçli bir editöryal planlama ve titiz bir derleme süreci sonucunda ortaya çıkmıştır. Çalışmanın temel amacı, farklı kuşaklara mensup spor yazarlarının mesleki deneyimlerini, tanıklıklarını ve düşünsel pozisyonlarını ortak bir çerçevede içinde bir araya getirerek spor basınının tarihsel gelişimini, kırılma anlarını ve dönüşüm dinamiklerini bütünlüklü bir okuma imkânına kavuşturaktır.

Bu doğrultuda kitapta yer alan tüm isimlere aynı soru seti yöneltilmiş; böylece ortak bir metodolojik zemin oluşturulmuştur. Ortaya çıkan metinler, her bir yazarın kendi hafızasından süzülen özgün anlatılar, farklı meslek serüvenleri ve kişisel tanıklıklarla şekillenmiştir. Aynı soruların birbirinden farklı hayat hikâyeleriyle aldığı biçim, spor gazeteciliğinin çoğul yapısını ve kuşaklar arası zihniyet farklarını görünür kılmaktadır. Kitabın akışı da tam olarak bu çeşitlilikten beslenmektedir.

Bu çabanın merkezinde, iletişim ve medya dünyasının duayen isimi Prof. Dr. Suat Gezgin’in düşünsel liderliği bulunmaktadır. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde uzun yıllar dekanlık yapmış bir akademisyen olarak Suat Hoca, yalnızca kurumsal bir yönetici değil; gazeteciliği etik bir pratik, kamusal bir sorumluluk ve entelektüel bir uğraş olarak kavrayan bir vizyon kurucusudur. Yetiştirdiği öğrenciler, yönlendirdiği araştırmalar ve mesleğe kazandırdığı isimler, bugün Türkiye’nin medya iletişimi ekosisteminde farklı mecralarda etkin rol üstlenmektedir. Bu nedenle bu kitap, aynı zamanda onun akademik ve mesleki mirasının bir yansıması olarak da okunmalıdır.